

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
info@am.lt

2023-06-26 Nr. S23/06/201

DĖL RŪMŲ DELEGUOTO NACIONALINIŲ ARCHITEKTŪROS APDOVANOJIMŲ VERTINIMO KOMISIJOS NARIO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – **Rūmai**) susipažino su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2023-06-16 raštu Nr. D8(E)-3709 su priedais (toliau – **Raštu**), kuriuo Aplinkos ministerija prašo Rūmus apsvarstyti ir per 3 darbo dienas priimti sprendimą ar Lietuvos architektų rūmų deleguotas komisijos narys – _____ gali tęsti darbą Nacionalinių architektūros apdovanojimų (toliau – **NAA**) vertinimo komisijoje, taip pat ar jo elgesys nediskredituoja architektų bendruomenės, neprieštarauja architektų profesinės etikos standartams ir kito komisijos nario delegavimo. Informuojame, kad Aplinkos ministerijos Raštas buvo apsvarstytas 2023-06-22 Rūmų tarybos posėdžio metu, išklausanč ir _____ paaiškinimus dėl Rašte nurodytos situacijos.

Vadovaujantis NAA skyrimo tvarkos aprašo (toliau – **Tvarkos aprašo**)¹ 22 punktu, **vertinimo komisijos sudėtį tvirtina Aplinkos ministerija suderinusi su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija**. Rūmai turi teisę tik siūlyti narius į vertinimo komisijos sudėtį (Tvarkos aprašo 24.1 papunktis), t. y. Rūmams nėra suteikti įgaliojimai keisti NAA vertinimo komisijos sudėtis – atšaukti Aplinkos ir Kultūros ministerijų patvirtintus narius ir/ar skirti naują papildomą komisijos narį.

Atkreipiame dėmesį, kad Aplinkos ir Kultūros ministerijų sprendimas dėl atšaukimo iš NAA vertinimo komisijos narių turės įtakos šio asmens teisių ir pareigų apimčiai, todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktais turi būti aiškiai nurodomas sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, bei motyvai. Siekiant išpildyti įstatymo reikalavimus, Rūmų vertinimu, būtinas išsamus situacijos ir susijusių aplinkybių tyrimas, apklausiant visas suinteresuotas šalis, kad administracinis sprendimas būtų paremtas aiškiai nustatytais faktais ir įrodymų visuma. Primename, kad Rūmų taryba ir pirmininkas yra Rūmų valdymo organai, kuriems Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymu ir/ar Rūmų statutu nėra suteiktos teisės atlikti _____ kaip NAA vertinimo komisijos nario, veiklos tyrimą ar konstatuoti padarytus etikos pažeidimus. Atsižvelgdama į Rašte nurodytas aplinkybes ir Aplinkos ministerijos prašymą įvertinti ar _____ elgesys neprieštarauja

¹ Nacionalinių architektūros apdovanojimų skyrimo tvarkos aprašas patvirtintas 2023-01-25 Lietuvos Respublikos aplinkos ir kultūros ministrų įsakymu Nr. 2023-01228 „Dėl Nacionalinių architektūros apdovanojimų skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo.“

architektų profesinės etikos standartams, **Rūmų taryba, vadovaudamasi Rūmų statuto² 90 punktu, 2023-06-22 priėmė sprendimą kreiptis į Rūmų profesinės etikos tarybą su prašymu įvertinti elgesį ir pateikti išvadą ar nebuvo pažeisti Europos architektų tarybos generalinės asamblėjos patvirtinto Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodekso³ reikalavimai.**

Papildomai norime atkreipti Aplinkos ministerijos dėmesį į žemiau išdėstytas NAA vertinimo komisijos darbo organizavimo aplinkybes, galėjusias turėti įtakos nagrinėjamos konfliktinės situacijos susiformavimui:

- 1) 2023-06-15 el. paštu pateiktame nusiskundime aiškiai nurodoma, kad vertinimo komisijai atvykus apžiūrėti, pretenduojančio į apdovanojimą, objekto, aprodytame dalyvavo ir kūrinio autoriai. Nepaisant to, kad Tvarcos apraše nėra tiesioginio draudimo autoriui pristatyti įgyvendintą kūrinių, vertinimo komisijos narių vizitas neabejotinai yra vertinimo proceso dalis (etapas). Pabrėžiame, kad teisės aktuose ir doktrinoje visuotinai vadovaujamas principu, kad konkurso objektai vertinami nedalyvaujant juos pateikusiems dalyviams ar jų atstovams (*Projekto konkurso organizavimo taisyklių⁴ 68 punktas, Europos architektų tarybos patvirtintų devynių projekto konkursų organizavimo taisyklių 3 taisyklė dėl vertinimo komisijos nepriklausomumo*). Rūmų žiniomis, galimybė autoriams dalyvauti, NAA vertinimo komisijos apžiūroje, nebuvo taikoma visiems pretendentams vienodai. Dalies objektų vertinimas kartu su autoriais, o dalies - autoriams nedalyvaujant, sukelia abejones, ar visi pretendentai varžosi vienodomis sąlygomis ir pristačiusiems savo darbus autoriams nesudaromos galimybės daryti papildomą įtaką komisijos nariams, įsivelti su jais į ginčus ar net bandyti paveikti komisijos darbą ar sprendimo priėmimo procesą.
- 2) Jeigu vertinimo komisijos darbo metu, komisijos pirmininkui, kitiems nariams ar lydintiems Aplinkos ministerijos atstovams kilo pagrįstų įtarimų dėl vertinimo komisijos nario netinkamo elgesio, už komisijos darbą atsakingi asmenys iš karto turėjo imtis priemonių nario nušalinimui nuo dalyvavimo 2023-06-13 išvažiuojamajame posėdyje.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Algimantas Pliučas

² Lietuvos architektų rūmų statutas, prieiga internetu: <https://www.architekturumai.lt/wp-content/uploads/Lietuvos-architektu-rumu-statutas-2023-m.-patvirtintas.pdf>

³ 2016 m. balandžio 22 d. Europos architektų tarybos generalinės asamblėjos patvirtintas Architektūros paslaugų teikėjų Europos etikos kodeksas. Nuoroda: https://www.architekturumai.lt/wp-content/uploads/Architekturos_paslaugu_teikeju_etikos_kodeksas_naujintas_2016-04-22.pdf

⁴ Projekto konkurso organizavimo taisyklės patvirtintos 2017-08-22 Lietuvos Respublikos aplinkos ministr: o įsakymu Nr. D1-671 „Dėl projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“